

Bryssel, 19. toukokuuta 2026
(OR. en)

8409/26

UK 85
COMER 65
SERVICES 22
TRANS 237
AVIATION 63
PECHE 134
ENER 192
SOC 210
JAI 476
COPEN 143
RECH 184

SAATE

Lähettäjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	21. huhtikuuta 2026
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2026) 166 final
Asia:	KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE Euroopan unionin sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välisen kauppaa- ja yhteistyösopimuksen täytäntöönpanosta ja soveltamisesta 1. tammikuuta – 31. joulukuuta 2025

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2026) 166 final.

Liite: COM(2026) 166 final

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 21.4.2026
COM(2026) 166 final

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

**Euroopan unionin sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen
kuningaskunnan välisen kauppaa- ja yhteistyösopimuksen täytäntöönpanosta ja
soveltamisesta**

1. tammikuuta – 31. joulukuuta 2025

Sisällysluettelo

1. Johdanto	2
2. Institutionaalinen kehys	3
3. Kantelut ja riitojenratkaisu.....	4
3.1. Kantelut.....	4
3.2. Riitojenratkaisu	5
4. Alakohtainen täytäntöönpano	6
4.1. Tavarakauppa.....	6
4.2. Palvelut ja investoinnit, sähköinen kaupankäynti, julkiset hankinnat ja pk-yritykset.....	8
4.3. Teollis- ja tekijänoikeudet.....	10
4.4. Tasapuoliset toimintaedellytykset.....	10
4.5. Energia	11
4.6. Liikenne	12
4.7. Kalastus.....	13
4.8. Sosiaaliturvan yhteensovittaminen	13
4.9. Lainvalvonta ja oikeudellinen yhteistyö rikosasioissa.....	14
4.10. Yhdistyneen kuningaskunnan assosioituminen tiettyihin EU:n ohjelmiin	14
4.11. Muut osa-alueet.....	15
5. Yhdistyneen kuningaskunnan lainsäädännön kehitys.....	15
6. Päätelmät.....	18
Liite 1: Kauppa- ja yhteistyösopimuksella perustettujen yhteisten elinten ja muiden rakenteiden kokoukset	19
Liite 2: Kauppa- ja yhteistyösopimuksella perustettujen kumppanuusneuvoston ja komiteoiden päätökset, suositukset ja julistukset	21
Liite 3: Yleiskatsaus yhteisymmärrysasiakirjassa sovittujen kauppa- ja yhteistyösopimukseen liittyvien toimien täytäntöönpanoon	22

1. Johdanto

Euroopan unioni ja Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta (Yhdistynyt kuningaskunta) ottivat suhteissaan merkittävän edistysaskeleen, kun vuonna 2025 järjestettiin ensimmäinen kahdenvälinen huippukokous sen jälkeen, kun Yhdistynyt kuningaskunta oli eronnut EU:sta. Lontoossa 19. toukokuuta 2025 pidetty huippukokous merkitsi uutta panostusta yhteistyöhön. EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan johtajat suhtautuivat myönteisesti osapuolten väliseen turvallisuus- ja puolustuskumppanuutta koskevaan sopimukseen. He sopivat uudesta strategisesta kumppanuudesta¹, joka perustuu erosopimukseen², myös Windsorin puitteistoon³, sekä kauppaa- ja yhteistyösopimukseen⁴.

Kahdenvälisen yhteistyön tehostamista koskevasta uudistetusta ohjelmasta⁵, jäljempänä 'yhteisymmärrysasiakirja', käy ilmi yhteinen pyrkimys näiden sopimusten moitteettomaan, oikea-aikaiseen ja luotettavaan täytäntöönpanoon. Kauppaa- ja yhteistyösopimuksen osalta yhteisymmärrysasiakirjassa hahmotellaan monia toimia yhteistyön lisäämiseksi. Tavoitteena on muun muassa varmistaa täysi vastavuoroinen kalastusvesille pääsy 30. kesäkuuta 2038 asti, laajentaa energia-alan yhteistyötä, vahvistaa terveysturvallisuusyhteistyötä, edistää päästökauppajärjestelmien yhteen linkittämistä, puuttua kauppaa- ja yhteistyösopimuksen palveluja koskevien määräysten täytäntöönpanoon, lujittaa oikeudellista, lainvalvonta- ja kilpailupoliittista yhteistyötä sekä assosoida Yhdistynyt kuningaskunta Erasmus+-ohjelmaan.

Yhteisymmärrysasiakirjan täytäntöönpanossa oli vuoden 2025 loppuun mennessä saavutettu merkittävää edistystä. Yhdistyneen kuningaskunnan osallistumisesta Erasmus+-ohjelmaan saatiin aikaan periaatteellinen sopimus⁶, ja Yhdistyneen kuningaskunnan osallistumisesta EU:n sähkön sisämarkkinoihin käydyt alustavat keskustelut saatiin päätökseen, mikä mahdollistaa lisäedistyksen vuonna 2026.

Lisäksi jatkettiin yhteistyötä tietyissä aloitteissa, jotka eivät kuulu kauppaa- ja yhteistyösopimuksen soveltamisalaan. Näitä ovat muun muassa neuvottelut yhteistä terveys- ja kasvinsuojelualuetta sekä nuorisokokemusohjelmaa koskevista sopimuksista, samoin kuin laitonta muuttoliikettä, myös sen ulkoista ulottuvuutta, koskeva yhteistyö. Kumpikin osapuoli lupautui myös vaihtamaan tietoja tehokkaasta rajavalvonnasta ja jatkamaan vuoropuhelua energiateknologioita sekä huumausaineiden riskejä ja uhkia koskevasta teknisestä sääntelystä.

---

¹ Yhdistyneen kuningaskunnan ja EU:n huippukokous 2025 – Yhteinen julkilausuma, https://www.consilium.europa.eu/media/1ed1a1hi/eu-uk_joint-statement.pdf.

² Sopimus Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan eroamisesta Euroopan unionista ja Euroopan atomienergiayhteisöstä (EUVL C 384 I, 12.11.2019, s. 1), <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A12019W/TXT%2802%29>.

³ Euroopan komission ja Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen antama Windsorin poliittinen julistus, https://commission.europa.eu/publications/windsor-political-declaration-european-commission-and-government-united-kingdom_en.

⁴ Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välinen kauppaa- ja yhteistyösopimus, [https://eur-lex.europa.eu/eli/agree_internation/2021/689\(1\)](https://eur-lex.europa.eu/eli/agree_internation/2021/689(1)).

⁵ Yhteisymmärryspöytäkirja Euroopan unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan uudesta yhteistyöohjelmasta, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/statement_25_1267.

⁶ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/statement_25_3103.

Tässä kaupp- ja yhteistyösopimuksen täytäntöönpanosta ja soveltamisesta annetussa viidennessä kertomuksessa esitellään vuoden 2025 merkityksellinen kehitys 29. huhtikuuta 2021 annetun neuvoston päätöksen (EU) 2021/689⁷ 2 artiklan 4 kohdan mukaisesti. Kertomus kattaa institutionaalisen kehyksen toiminnan (jakso 2), kantelut ja riitojenratkaisun (jakso 3) ja edistymisen kaupp- ja yhteistyösopimuksen eri aloilla, mukaan lukien ajantasaiset tiedot yhteisymmärrysasiakirjan sisältämien toimien täytäntöönpanosta (jakso 4). Lisäksi kertomuksessa tuodaan esiin Yhdistyneen kuningaskunnan lainsäädännöllinen kehitys, joka vaikuttaa kaupp- ja yhteistyösopimuksen täytäntöönpanoon (jakso 5).

2. Institutionaalinen kehys

Tässä jaksossa esitellään kaupp- ja yhteistyösopimuksella perustettujen yhteisten elinten ja muiden sopimuksen täytäntöönpanon seuraamiseksi ja helpottamiseksi perustettujen rakenteiden keskeiset toimet ja niihin liittyvät kehityskulut. Täydellinen luettelo kokouksista esitetään liitteessä 1.

Kaupp- ja yhteistyösopimuksen 8 artiklan mukaisesti perustetut **komiteat** kokoontuivat kautta vuoden. Kokoukset antoivat mahdollisuuden tarkastella jäsenellisesti, miten kaupp- ja yhteistyösopimuksessa hyväksytyjen velvoitteiden toteuttamisessa oli edistytty. Samalla ne tarjosivat foorumin teknisten tietojen vaihtamiseen erilaisista täytäntöönpanoon liittyvistä kysymyksistä, myös sääntelyn tulevasta kehityksestä. Näissä kokouksissa annettiin useita päätöksiä ja suosituksia, jotka esitetään liitteessä 2. Tarvittaessa erityiskomiteoiden kokouksia edelsivät kaupp- ja yhteistyösopimuksen 9 artiklan nojalla perustettujen **työryhmien**⁸ kokoukset.

Kaupp- ja yhteistyösopimuksen 11 artiklan nojalla perustettu **parlamentaarinen kumppanuuskokous** kokoontui kahdesti: 17. ja 18. maaliskuuta Brysselissä⁹ sekä 17. ja 18. marraskuuta Lontoossa¹⁰. Kokouksissa käsiteltiin ensisijaisesti ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa, ilmastoa ja energiaa, työntekijöiden oikeuksia, kulttuurivaihtoa, tekoälyä, dataa ja digitaalista yhteistyötä, nuorison mahdollisuuksia, kauppaa, tullia, terveys- ja kasvinuojelutoimenpiteitä sekä rahoituspalveluja koskevaa sääntely-yhteistyötä. Kumppanuuskokous antoi maaliskuun kokouksen jälkeen kumppanuusneuvostolle suosituksen¹¹ vahvistaa EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan yhteistyötä ennen 19. toukokuuta järjestettävää huippukokousta. Marraskuun kokouksen jälkeen

---

⁷ Neuvoston päätös (EU) 2021/689, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2021, Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välisen kaupp- ja yhteistyösopimuksen sekä turvallisuusluokiteltujen tietojen vaihtoon ja suojaamiseen sovellettavia turvallisuusmenettelyjä koskevan Euroopan unionin sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välisen sopimuksen tekemisestä unionin puolesta (EUVL L 149, 30.4.2021, s. 2, [ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/689/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/2021/689/oj)).

⁸ Työryhmät ovat luonnonmukaisten tuotteiden työryhmä, moottoriajoneuvoja ja niiden osia käsittelevä työryhmä, lääketyöryhmä ja sosiaaliturvan yhteensovittamista käsittelevä työryhmä.

⁹ EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan viides parlamentaarinen kumppanuuskokous 17.–18.3.2025 Brysselissä, <https://www.europarl.europa.eu/delegations/en/5th-eu-uk-parliamentary-partnership-asse/product-details/20250224DPU39839>.

¹⁰ <https://www.europarl.europa.eu/delegations/en/d-uk/activities/inter-parliamentary>.

¹¹ EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisen kumppanuuden lujittamista koskeva suositus, <https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/293904/5th%20PPA%20Recommendation%2017.03.25.pdf>.

kumppanuuskokous taas antoi suosituksen¹², joka koski turvallisuutta, kauppaa ja globaaleja haasteita.

Kauppa- ja yhteistyösopimuksen 13 artiklan nojalla perustettu EU:n **sisäinen neuvoo-antava ryhmä**, joka koostuu kansalaisjärjestöjen edustajista,¹³ kokoontui useita kertoja vuonna 2025. Ryhmä keskusteli 13. kesäkuuta pidetyssä kokouksessaan huippukokouksen tuloksista. Keskustelu johti siihen, että Yhdistyneen kuningaskunnan sisäisen neuvoo-antavan ryhmän Lontoossa 23. kesäkuuta pidetyn kokouksen yhteydessä annettiin yhteinen julkilausuma¹⁴, jossa kehoitetaan panemaan yhteisymmärrysasiakirjassa vahvistetut toimet pikaisesti täytäntöön. Komissio antoi sisäisen neuvoo-antavan ryhmän kokouksessa 16. syyskuuta ryhmälle ajantasaiset tiedot yhteisymmärrysasiakirjan täytäntöönpanosta.

Kauppa- ja yhteistyösopimuksen 14 artiklaan perustuvan **kansalaisyhteiskuntafoorumin** tavoite on helpottaa vuoropuhelua kauppa- ja yhteistyösopimuksen kauppaa, liikennettä, kalastusta ja muita järjestelyjä koskevan toisen osan täytäntöönpanosta. Neljättä kertaa kokoontuva kansalaisyhteiskuntafoorumi järjestettiin Lontoossa 24. kesäkuuta.¹⁵ Foorumissa keskityttiin aiempien vuosien tapaan täytäntöönpanokysymyksiin, jotka liittyvät tavara- ja palvelukauppaan, energiaan ja ilmastoon, tasapuolisiin toimintaedellytyksiin, kestävyteen ja sääntely-yhteistyöhön. Useimmat osallistujat olivat tyytyväisiä suhteiden lujittumiseen 19. toukokuuta pidetyn huippukokouksen jälkeen ja ilmaisivat toivovansa, että suhde pysyisi jatkossakin dynaamisena.

Kumppanuusneuvosto kokoontui 2. helmikuuta 2026¹⁶.

3. Kantelut ja riitojenratkaisu

Tässä jaksossa esitetään yhteenveto niiden mekanismien työstä, joita on perustettu EU:n sidosryhmien kanteluiden käsittelyä, riitojenratkaisua sekä kauppa- ja yhteistyösopimuksen sitoumusten täytäntöönpanon valvontaa varten.

3.1. Kantelut

Komission kauppa- ja yhteistyösopimuksen täytäntöönpanon tehokkaan seurannan varmistamiseksi perustamien välineiden¹⁷ kautta jätettiin vuonna 2025 kuusi kantelua, mutta

¹² Turvallisuutta, kauppaa ja globaaleja haasteita koskeva suositus, <https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/300310/6th%20PPA%20-%20Recommendation%20on%20trade,%20security%20and%20global%20challenges.pdf>.

¹³ EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan väliseen kauppa- ja yhteistyösopimukseen perustuva EU:n sisäinen neuvoo-antava ryhmä, <https://www.eesc.europa.eu/fi/sections-other-bodies/other/eun-ja-yhdistyneen-kuningaskunnan-valiseen-kauppa-ja-yhteistyosopimukseen-perustuva-eun-sisainen-neuvoo-antava-ryhma>.

¹⁴ Yhteinen julkilausuma, https://www.eesc.europa.eu/sites/default/files/2025-06/eu-uk_dags_joint_statement_2025.pdf.

¹⁵ EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan neljäs kansalaisyhteiskuntafoorumi, https://policy.trade.ec.europa.eu/events/fourth-eu-uk-trade-and-cooperation-agreement-civil-society-forum-2025-06-24_en.

¹⁶ Kumppanuusneuvoston neljäs kokous: [Fourth meeting of the Partnership Council – Euroopan komissio](#)

¹⁷ EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välinen kauppa- ja yhteistyösopimus – kantelulomake (https://ec.europa.eu/assets/sg/complaint_eu_uk_tca/complaints_fi/) ja keskitetty asiointipiste (<https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/content/single-entry-point-0>).

vain kaksi niistä koski kauppaa- ja yhteistyösopimuksen täytäntöönpanoa.¹⁸ Loput neljä käsitelivät asioita, jotka eivät kuulu kauppaa- ja yhteistyösopimuksen soveltamisalaan, ja komissio toimitti ne asianmukaisesti eteenpäin.

3.2. Riitojenratkaisu

Välimiesmenettely, jonka EU oli pannut vireille 25. lokakuuta 2024 kauppaa- ja yhteistyösopimuksen 739 artiklan nojalla ja joka koski Yhdistyneen kuningaskunnan päätöstä kieltää tuulenkalojen kalastus vesillään 26. maaliskuuta 2024 alkaen, saatiin päätökseen 28. huhtikuuta 2025.

Välimiesoikeus totesi ratkaisussaan¹⁹, että tuulenkalan kalastuksen kieltäminen Englannin vesillä oli ristiriidassa kauppaa- ja yhteistyösopimuksen 496 artiklan 1 kohdan mukaisten Yhdistyneen kuningaskunnan velvoitteiden kanssa, tarkasteltuna yhdessä 494 artiklan 3 kohdan f alakohdan kanssa. Välimiesoikeus päätteli, että toteuttaessaan toimenpiteen Yhdistynyt kuningaskunta ei ollut ottanut suhteellisuusperiaatetta asianmukaisesti huomioon. Lisäksi välimiesoikeus katsoi, että edellä sanotun perusteella Yhdistynyt kuningaskunta oli rikkonut velvoitettaan myöntää täysi pääsy kalastamaan tuulenkaloja vesilleen kauppaa- ja yhteistyösopimuksen liitteessä 38 olevan 2 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti. Ratkaisussa edellytetään, että Yhdistynyt kuningaskunta toteuttaa tarvittavat toimenpiteet noudattaakseen kauppaa- ja yhteistyösopimuksen asiaa koskevia määräyksiä.

Sen jälkeen Yhdistynyt kuningaskunta tarkisti arviotaan sisällyttämällä siihen ajantasaisia tieteellisiä tietoja ja vaikutustenarviointeja ja teki uuden päätöksen, jonka mukaan Englannin vedet suljetaan tuulenkalojen kalastukselta. Yhdistynyt kuningaskunta ilmoitti 25. kesäkuuta 2025 EU:lle toimenpiteistä, joita se oli toteuttanut noudattaakseen ratkaisua. Komissio arvioi tietoja välimiesoikeuden ratkaisun pohjalta ja päätti lopuksi olla pyytämättä noudattamisen tarkastelua.

Komissio antoi kauppaa- ja yhteistyösopimuksen 409 artiklan nojalla 23. helmikuuta 2026 ehdotuksen neuvoston päätökseksi²⁰ luettelon laatimisesta henkilöistä, jotka ovat halukkaita ja kykeneviä toimimaan avoimen ja terveen kilpailun tasapuolisia toimintaedellytyksiä ja kestäväää kehitystä koskevaan lukuun liittyviä riitoja käsittelevän asiantuntijalautakunnan jäseninä.

---

¹⁸ Yhdessä kantelussa väitettiin, että jäsenvaltion viranomainen oli soveltanut kauppaa- ja yhteistyösopimusta virheellisesti päättäessään jakaa vanhoja rikosrekisteritietoja Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa 649 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Komission yksiköt tarkistivat asian ja ilmoittivat valittajalle, että jäsenvaltion laki sääntelee sitä, kuinka pitkään tietoja vanhoista tuomioista voidaan välittää ja mitä välitetyt tiedot sisältävät. Toinen kantelu koski Yhdistyneen kuningaskunnan uusiutuvan sähkön tuotannon hinnanosopimusjärjestelmän hakukierrosta 7. Tämän kertomuksen päivämääränä komissio ei ole vielä saanut päätökseen tämän kantelun arviointia.

¹⁹ PCA CASE No. 2024-45, <https://pcacases.com/web/sendAttach/70467>.

²⁰ Ehdotus neuvoston päätökseksi Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välisellä kauppaa- ja yhteistyösopimuksella perustetussa avoimen ja terveen kilpailun tasapuolisia toimintaedellytyksiä ja kestäväää kehitystä käsittelevässä erityiskaupakomiteassa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta sellaisen päätöksen hyväksymiseen, joka koskee luettelon laatimista henkilöistä, jotka ovat halukkaita ja kykeneviä toimimaan kauppaa- ja yhteistyösopimuksen 409 artiklalla perustetun asiantuntijalautakunnan jäseninä, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/HTML/?uri=CELEX:52026PC0089>.

4. Alakohtainen täytäntöönpano

Tässä jaksossa tuodaan esiin kauppaa- ja yhteistyösopimuksen alaan kuuluvilla toimintapolitiikan aloilla aikaansaatuja saavutuksia sekä edistystä yhteisymmärrysasiakirjassa sovittujen, kauppaa- ja yhteistyösopimuksen soveltamisalaan kuuluvien toimien täytäntöönpanossa. Siinä annetaan myös tietoja tavaroiden ja palvelujen kauppavirroista EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välillä.

4.1. Tavarakauppa

Kauppaa- ja yhteistyösopimuksessa vahvistetut kauppaaan liittyvät järjestelyt ovat kaiken kaikkiaan olleet tehokkaita ja toimivat hyvin.

EU ja Yhdistynyt kuningaskunta ovat kauppaa- ja yhteistyösopimuksen 31 artiklan mukaisesti vaihtaneet tuontitilastoja.²¹ Niistä käy ilmi, että noin 39,5 prosenttia EU:n viennistä Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja 48,5 prosenttia EU:n tuonnista Yhdistyneestä kuningaskunnasta oli oikeutettua etuuskohteluun kauppaa- ja yhteistyösopimuksen nojalla. Loput kauppavirrat koskivat tullinimikkeitä, jotka olivat jo tullittomia suosituimmuuskohtelun perusteella.

Etuuksien käyttöasteet²² olivat edelleen korkeat ja verrattavissa edelliseen vuoteen: 88 prosenttia Yhdistyneeseen kuningaskuntaan viedyistä etuuskohteluun oikeutetuista tavaroista ja 83,2 prosenttia Yhdistyneestä kuningaskunnasta tuoduista etuuskohteluun oikeutetuista tavaroista hyötyi kauppaa- ja yhteistyösopimuksen mukaisista etuuksista. Käyttöasteet vastaavat muiden sellaisten kumppanien kanssa havaittuja käyttöasteita, joiden kanssa EU:lla on vapaakauppaa- ja yhteistyösopimuksia.²³

Jäljempänä esitetään yleiskatsaus EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisten **tavarakauppavirtojen**²⁴ kehitykseen vuonna 2025.

EU:n tavarakauppa Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa oli huomattavan ylijäämäistä (188 miljardia euroa). EU vei tavaroita Yhdistyneeseen kuningaskuntaan 346 miljardin euron arvosta, mikä merkitsee 0,8 prosentin lisäystä vuoteen 2024 verrattuna. Tavaroiden tuonnin arvo Yhdistyneestä kuningaskunnasta oli 159 miljardia euroa, mikä merkitsee 3,1 prosentin vähennystä vuoteen 2024 verrattuna.

Aloja, joilla EU:n vienti Yhdistyneeseen kuningaskuntaan on kasvanut eniten, olivat elintarvikkeet, juomat ja tupakka (+3,5 %), raaka-aineet (+3,3 %) sekä kemikaalit ja niihin liittyvät tuotteet (+3,3 %). Ainoa vientiluokka, jossa vienti väheni, olivat kivennäispolttoaineet (-2,5 %). Tuontipuolella lisäystä oli elintarvikkeiden, juomien ja

---

²¹ Tilastot kattoivat tuonnin vuonna 2024.

²² Etuuksien käyttöaste kuvastaa kauppaa- ja yhteistyösopimuksien nojalla hyödyntävän tuonnin tai viennin osuutta kumppanimaan etuuskohteluun oikeutetun tuonnin tai viennin kokonaisarvosta.

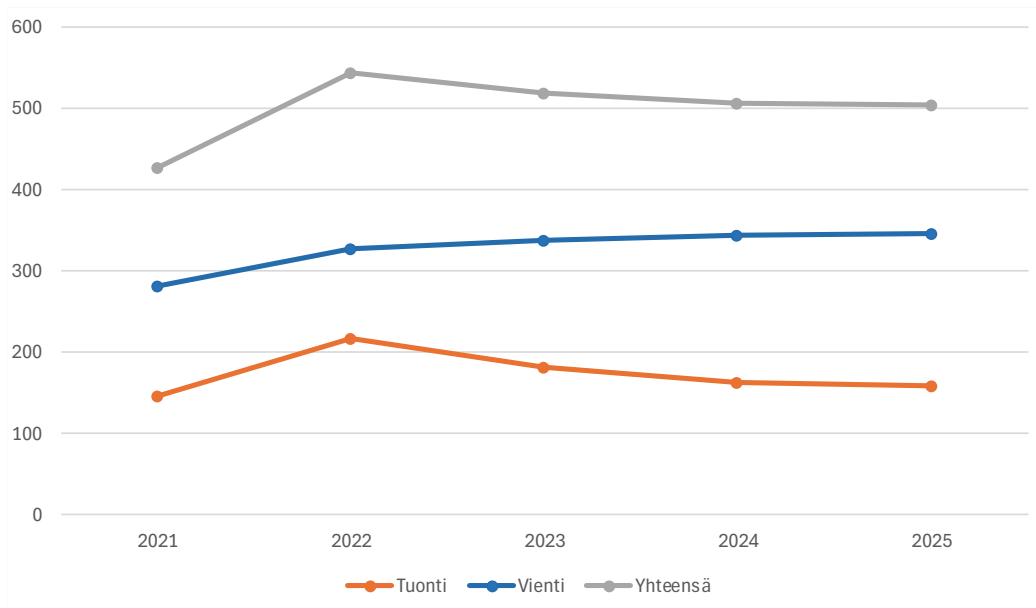
²³ Lisätietoja EU:n vapaakauppaa- ja yhteistyösopimusten täytäntöönpanosta on komission kertomuksessa Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle EU:n kauppapolitiikan täytäntöönpanosta ja noudattamisen valvonnasta, ks. https://policy.trade.ec.europa.eu/enforcement-and-protection/implementing-and-enforcing-eu-trade-agreements_en.

²⁴ Kaikki luvut perustuvat Eurostatin tietoihin, ellei toisin mainita. Ks. <https://ec.europa.eu/eurostat/web/international-trade-in-goods/overview>.

tupakan (+3,8 %) sekä raaka-aineiden (+4,1 %) tuonnissa, kun taas muiden tavaraluokkien tuonti väheni. Eniten väheni kivennäispolttoaineiden tuonti (-14,2 %). Kokonaisuudessaan kehitys osoittaa kaupan dynamiikassa olevan eroja eri aloilla niin, että energiaan liittyvien tuotteiden kauppa supistuu edelleen, kun taas elintarvikkeiden, juomien ja tupakan sekä raaka-aineiden kauppa jatkaa maltillista kasvua.

EU:n tavarakauppa Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa ei ollut yhtä dynaamista kuin muiden EU:n ulkopuolisten maiden kanssa. Vuonna 2025 EU:n vienti muihin EU:n ulkopuolisiin maihin kasvoi 2,4 prosenttia vuoteen 2024 verrattuna, samalla kun EU:n tuonti muista EU:n ulkopuolisista maista kasvoi 2,9 prosenttia. Vuonna 2025 Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa käydyn tavarakaupan osuus oli 9,8 prosenttia EU:n ja kansainvälisten kumppanien välisestä kokonaiskaupasta, kun se vuonna 2024 oli 10,1 prosenttia. Yhdistynyt kuningaskunta oli edelleen EU:n viennin toiseksi suurin kohdemaata Yhdysvaltojen jälkeen. Yhdistyneen kuningaskunnan osuus EU:n tavaroiden kokonaisviennistä oli 13,1 prosenttia, kun se vuonna 2024 oli 13,3 prosenttia. Yhdysvaltojen osuus oli 20,9 prosenttia. Tuontipuolella Yhdistyneen kuningaskunnan osuus EU:n tavaroiden tuonnista oli 6,3 prosenttia, kun se vuonna 2024 oli 6,7 prosenttia. Yhdistynyt kuningaskunta oli kolmanneksi suurin tuojia Kiinan (22,3 %) ja Yhdysvaltojen (14,1 %) jälkeen. Nämä luvut vahvistavat, että kauppa- ja yhteistyösopimuksen täytäntöönpanoa koskevissa komission aiemmissa vuosikertomuksissa havaittu suuntaus on jatkunut: tavarakauppa muiden EU:n ulkopuolisten kumppanien kanssa on laajentunut nopeammin kuin kauppa Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa sen EU:sta eroamisen jälkeen.

Kun tarkastellaan tavarakaupan kehitystä sen jälkeen, kun kauppa- ja yhteistyösopimusta vuonna 2021 alettiin soveltaa, EU:n vienti Yhdistyneeseen kuningaskuntaan on kasvanut tasaisesti. Vienti kasvoi 346 miljardiin euroon vuonna 2025, kun se vuonna 2021 oli 282 miljardia euroa, eli lisäystä on 23 prosenttia. Voimakkainta vuotuinen kasvu oli vuosina 2021 ja 2022, mikä heijasti elpymistä covid-19-pandemian vaikutuksista. Sitä vastoin EU:n tuonnissa Yhdistyneestä kuningaskunnasta kehitys on ollut ailahtelevampaa. Tuonti kasvoi jyrkästi 147 miljardista eurosta vuonna 2021 yhteensä 216 miljardiin euroon vuonna 2022, mikä myös heijasti mukautumista pandemian jälkeiseen tilanteeseen. Sen jälkeen tuonti on kuitenkin tasaisesti vähentynyt, ja vuonna 2025 se oli 159 miljardia euroa. Tällainen eroavuus viennin ja tuonnin välillä viittaa siihen, että EU:n talous on tehokkaasti mukautunut kaupan uusiin edellytyksiin Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa sen EU:sta eroamisen jälkeen.

Kuva 1: EU:n tavarakauppa Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa vuosina 2021–2025, miljardia euroa, lähde: Eurostat (datajoukko [ext_lt_maineu](#))

4.2. Palvelut ja investoinnit, sähköinen kaupankäynti, julkiset hankinnat ja pk-yritykset

Kauppa- ja yhteistyösopimuksen täytäntöönpano palvelujen ja investointien, sähköisen kaupankäynnin, teollis- ja tekijänoikeuksien, julkisten hankintojen sekä pienten ja keskisuurten yritysten osalta on yleisesti ottaen edennyt sujuvasti. Poikkeuksen muodostavat jatkuvat ongelmat, jotka liittyvät Yhdistyneen kuningaskunnan **viisumisponsorointia koskevaan järjestelmään**²⁵, jota sovelletaan kauppa- ja yhteistyösopimuksen soveltamisalaan kuuluviin EU:n palveluntarjoajiin.

EU on vuodesta 2022 lähtien johdonmukaisesti ilmaissut kauppa- ja yhteistyösopimuksen yhteisissä elimissä huolensa järjestelmän monimutkaisuudesta ja vaikeaselkoisuudesta sekä sen aiheuttamasta kohtuuttomasta rasitteesta.²⁶ Viisumisponsorointia koskeva vaatimus haittaa edelleen kauppa- ja yhteistyösopimuksen tehokasta täytäntöönpanoa EU:n palveluntarjoajien kannalta, mikä käy ilmi siitä, että vuoden 2025 yhdeksän ensimmäisen kuukauden aikana EU:n kansalaisille myönnettiin vain 49 viisumia palveluntarjoajia koskevassa järjestelyssä, joka kattaa EU:n itsenäiset ammatinharjoittajat ja sopimussuhteiset palveluntarjoajat. EU:n palveluntarjoajat kohtaavat tämän vuoksi edelleen merkittäviä esteitä Yhdistyneen kuningaskunnan asiakkaiden palvelemisessa, ja Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus on yhä haluton ratkaisemaan ongelmaa. Tämä pitkäaikainen ongelma haittaa kauppa- ja yhteistyösopimuksen täytäntöönpanoa kokonaisuutena, ja se pyritään ratkaisemaan vuoropuhelulla, josta on sovittu yhteisymmärrysasiakirjassa. Vuoropuhelua käydään kauppa- ja yhteistyösopimuksessa hyväksytyyn luonnollisten henkilöiden maahantuloa ja tilapäistä oleskelua liiketoimintatarkoituksessa koskevan velvoitteen täytäntöönpanosta.

²⁵ Palveluntarjoajan viisumi (*Global Business Mobility*), ks. <https://www.gov.uk/service-supplier-visa/eligibility>.

²⁶ Ks. komission kertomukset kauppa- ja yhteistyösopimuksen täytäntöönpanosta vuosina 2022, 2023 ja 2024.

Toinen vuoropuhelu perustettiin yhteisymmärrysasiakirjan mukaisesti käsittelemään **ammattipätevyyskäsien tunnustamista** koskevan kauppaja- ja yhteistyösopimuksen velvoitteen täytäntöönpanoa.

Rahoituspalvelujen alalla vuonna 2023 laaditun yhteisymmärryspöytäkirjan²⁷ mukaisesti järjestetty EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan yhteinen rahoitusalan sääntelyfoorumi kokoontui kahdesti vuonna 2025: 12. helmikuuta Lontoossa ja 1. lokakuuta Brysselissä. Keskusteluissa käsiteltiin useita eri aiheita, kuten makrotalouden ja rahoitusmarkkinoiden vakautta koskevia ennusteita, pankkialan sääntelyä, digitaalista rahoitusta, pääomamarkkinuudistuksia ja kestäväää rahoitusta. Kokousten tuloksista esitettiin tiivistelmä kummankin kokouksen jälkeen annetussa yhteisessä julkilausumassa²⁸.

Jäljempänä esitetään yleiskatsaus **palvelukauppavirtoihin** EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välillä vuonna 2025.²⁹

Vuoden 2025 kolmella ensimmäisellä neljänneksellä EU vei palveluja Yhdistyneeseen kuningaskuntaan 230 miljardin euron arvosta, mikä merkitsee 5,1 prosentin lisäystä vuoteen 2024 verrattuna. Yhdistyneestä kuningaskunnasta peräisin olevan tuonnin arvo oli vuoden 2025 kolmella ensimmäisellä neljänneksellä 183 miljardia euroa, mikä merkitsee 4 prosentin kasvua verrattuna samaan ajanjaksoon vuonna 2024. EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisen palvelukaupan ylijäämä oli vuoden 2025 kolmella ensimmäisellä neljänneksellä 47 miljardia euroa. Alat, joilla EU:n vienti Yhdistyneeseen kuningaskuntaan kasvoi voimakkaimmin vuonna 2025 verrattuna vuoteen 2024, olivat huolto- ja korjauspalvelut (+20,7 %) ja henkisen omaisuuden käyttömaksut (+20,3 %). Tuonti Yhdistyneestä kuningaskunnasta kasvoi eniten henkisen omaisuuden käyttömaksujen (+15 %) ja toiseksi eniten matkailun (+12,2 %) osalta.

Vuoden 2025 kolmella ensimmäisellä neljänneksellä palvelukaupan kokonaismäärä Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa oli 18,7 prosenttia EU:n ja sen kansainvälisten kumppanien välisestä kokonaiskaupasta, kun se vuonna 2024 oli 18,6 prosenttia. EU:n palveluviennistä 19,8 prosenttia suuntautui Yhdistyneeseen kuningaskuntaan vuoden 2025 kolmella ensimmäisellä neljänneksellä (verrattuna 19,1 %:iin samana ajanjaksona vuonna 2024), toiseksi eniten Yhdysvaltojen (21,5 %) jälkeen. Vuoden 2025 kolmella ensimmäisellä neljänneksellä 17,5 prosenttia EU:n tuonnista oli peräisin Yhdistyneestä kuningaskunnasta (verrattuna 17,9 %:iin samana ajanjaksona vuonna 2024). Tämä on toiseksi eniten Yhdysvaltojen (36,5 %) jälkeen.

Kun tarkastellaan palvelukaupan kehittymistä sen jälkeen, kun kauppaja- ja yhteistyösopimusta alettiin soveltaa vuonna 2021, EU:n palveluvienti Yhdistyneeseen kuningaskuntaan on kasvanut tasaisesti 150 miljardista eurosta vuoden 2021 kolmella ensimmäisellä neljänneksellä 230 miljardiin euroon vuoden 2025 kolmella ensimmäisellä neljänneksellä.

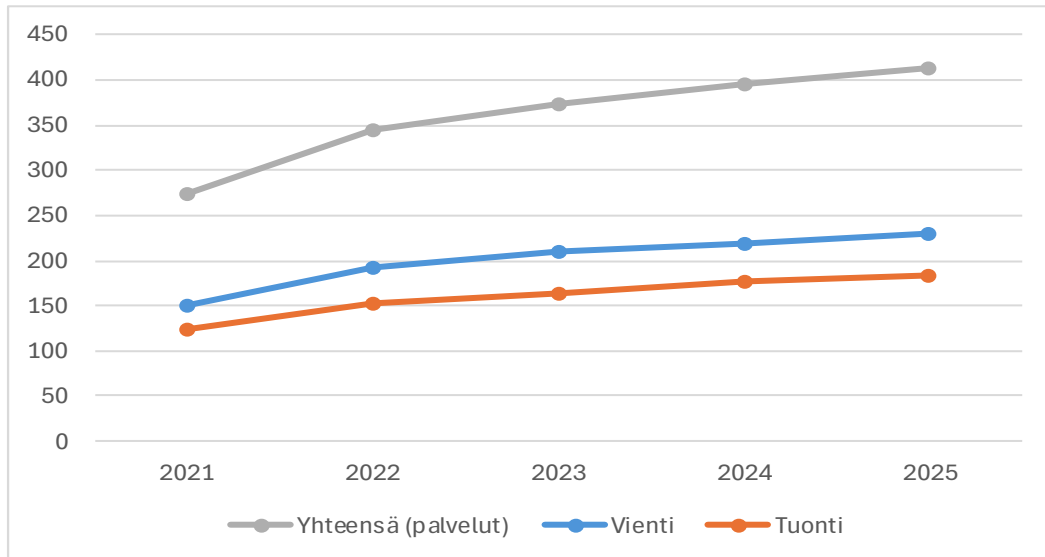
---

²⁷ Yhteisymmärryspöytäkirja Euroopan unionin ja Iso-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välisen rahoituspalveluja koskevan sääntely-yhteistyökehyksen vahvistamisesta, https://finance.ec.europa.eu/system/files/2023-09/230627-memorandum-understanding-financial-services-eu-uk_en.pdf.

²⁸ https://finance.ec.europa.eu/eu-and-world/bilateral-relations/regulatory-dialogues-united-kingdom_en.

²⁹ Kaikki luvut perustuvat Eurostatin tietoihin, ellei toisin mainita. Ks. <https://ec.europa.eu/eurostat/web/balance-of-payments/overview> ja <https://ec.europa.eu/eurostat/web/international-trade-in-services/overview>.

Kasvua on siis yli 53 prosenttia. Myös EU:n palvelutuonti Yhdistyneestä kuningaskunnasta on kasvanut tasaisesti 125 miljardista eurosta vuonna 2021 aina 183 miljardiin euroon vuonna 2025 (+47 %). Voimakkain kasvu tapahtui vuosina 2021 ja 2022, mikä heijasti matkailun ja muiden palvelualojen elpymistä covid-19-pandemian vaikutuksista. Yhdessä nämä suuntaukset osoittavat, että palvelukauppa Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa on kasvanut tasaisesti sekä viennin että tuonnin osalta.

Kuva 2: EU:n palvelukauppa Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa, vuosien 2021–2025 kolme ensimmäistä neljännestä, miljardia euroa, lähde: Eurostat (datajoukko [bop_eu6_g](#))

4.3. Teollis- ja tekijänoikeudet

EU:n teollisoikeuksien virasto ja Yhdistyneen kuningaskunnan vastaava virasto *Intellectual Property Office* jatkoivat keskusteluja yhteisymmärryspöytäkirjasta hallinnollisen yhteistyön parantamiseksi teollis- ja tekijänoikeuksien alalla kauppaa- ja yhteistyösopimuksen 273 artiklan 2 kohdan g alakohdassa tarkoitetulla tavalla.

4.4. Tasapuoliset toimintaedellytykset

Kuten yhteisymmärrysasiakirjassa todetaan, ensimmäisestä kauppaa- ja yhteistyösopimuksen 361 artiklan 4 kohtaan perustuvasta lisäsopimuksesta sovittiin vuonna 2025, ja se allekirjoitettiin 25. helmikuuta 2026.³⁰ Kilpailuyhteistyösopimus

- muodostaa puitteet kilpailuasioita koskevalle yhteistyölle komission ja EU:n jäsenvaltioiden kilpailuviranomaisten sekä Yhdistyneen kuningaskunnan kilpailu- ja markkinaviranomaisen (*Competition and Markets Authority*) kesken
- määrää, että kaikille osapuolille olisi tiedotettava merkittävistä kartelli- ja sulautumatutkimuksista

³⁰ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_26_454.

- mahdollistaa tarvittaessa tutkimusten koordinoinnin asianomaisten lainkäyttöalueiden kesken (EU:ssa tutkimuksiin voivat tapauksen mukaan osallistua komissio tai jäsenvaltioiden kilpailuviranomaiset)
- sisältää yhteistyötä koskevat selkeät periaatteet, joiden tarkoituksena on estää lainkäyttöalueiden väliset ristiriidat.

4.5. Energia

Merkittävin energiaan liittyvä edistysaskel vuonna 2025 oli EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan huippukokouksessa 19. toukokuuta saavutettu poliittinen sopimus osapuolten välisen energiayhteistyön pysyvistä jatkamisesta. Osapuolilla on poliittinen yhteisymmärrys siitä, että kauppaa- ja yhteistyösopimuksen energiaan liittyvien tavoitteiden saavuttamiseksi olisi jatkuvasti ponnisteltava, joten on aiheellista jatkaa energiaa koskevan osaston soveltamista. Tämä virallistettiin julistuksella 1/2025³¹ ja kumppanuusneuvoston 19. kesäkuuta 2025 antamalla päätöksellä N:o 2/2025³², jossa säädetään täytäntöönpanon jatkamisesta ensimmäisen kerran 31. maaliskuuta 2027 asti. Tällainen kehys tarjoaa vakautta ja ennustettavuutta sidosryhmille sekä EU:ssa että Yhdistyneessä kuningaskunnassa, mikä helpottaa liiketoimintaa ja varmistaa markkinoiden vakauden.

Energia-alan erityiskomitea jatkoi sähkökaupan järjestelyjen osalta kauppaa- ja yhteistyösopimuksen liitteessä 29 tarkoitetun usean alueen irtomäärien yhteenkytkemisen tarkastelua. EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan sähkön siirtoverkonhaltijat antoivat suosituksen N:o 1/2024³³ mukaisesti energia-alan erityiskomitealle 30. syyskuuta 2025 yhteisen raportin usean alueen irtomäärien yhteenkytkemisen täytäntöönpanosta. Yhdistyneen kuningaskunnan kansalliset energia-alan sääntelyviranomaiset antoivat puolestaan 27. lokakuuta 2025 epävirallisen lausunnon energia-alan erityiskomitealle ja samoin teki EU:n energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirasto 28. lokakuuta 2025. Energia-alan erityiskomitea arvioi lausuntoja tarkemmin vuonna 2026. Näissä asiakirjoissa ei esitetty tyydyttävää ratkaisua usean alueen irtomäärien yhteenkytkemiseen.

Tämän seurauksena Euroopan komissio ja Yhdistynyt kuningaskunta kävivät yhteisymmärrysasiakirjan perusteella valmistelevia neuvotteluja Yhdistyneen kuningaskunnan osallistumisesta EU:n sähkön sisämarkkinoihin. Alustavien neuvottelujen päätyttyä Euroopan komissio antoi niiden pohjalta suosituksen³⁴ neuvottelukehykseksi

³¹ Unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välisellä kauppaa- ja yhteistyösopimuksella perustetussa kumppanuusneuvostossa 19. kesäkuuta 2025 antama yhteinen julistus 1/2025, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=OJ%3AL_202501232.

³² Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin Yhdistyneen kuningaskunnan välisellä kauppaa- ja yhteistyösopimuksella perustetun kumppanuusneuvoston päätös N:o 2/2025, annettu 19 päivänä kesäkuuta 2025, Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välisen kauppaa- ja yhteistyösopimuksen 331 artiklan 2 kohdan tulkinnasta ja toisen osan ensimmäisen otsakkeen energiaa koskevan VIII osaston täytäntöönpanon jatkamisesta, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=OJ%3AL_202501230.

³³ Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välisen kauppaa- ja yhteistyösopimuksen 8 artiklan 1 kohdan 1 alakohdalla perustetun energia-alan erityiskomitean suositus N:o 1/2024, annettu 19 päivänä joulukuuta 2024, kummallekin osapuolelle sähkön rajayhdysjoiden tehokasta käyttöä koskevien teknisten menettelyjen valmistelusta, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A2025D0706&qid=1756374227559>.

³⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/HTML/?uri=COM:2025:804:FIN>.

Yhdistyneen kuningaskunnan osallistumisesta EU:n sähkön sisämarkkinoihin ja Yhdistyneen kuningaskunnan rahoitusosuudesta EU:n alueiden välisten taloudellisten ja sosiaalisten erojen vähentämiseen.

Viimeiseksi todetaan, että energia-alan erityiskomitean päätöksellä N:o 2/2024³⁵ perustettu toimitusvarmuutta käsittelevä työryhmä kokoontui vuonna 2025 kolme kertaa. Se hyväksyi tehtävämäärityksensä ja keskusteli toimitusvarmuudesta ennen kesä- ja talvikausia.

4.6. Liikenne

Liikenteen alalla kauppa- ja yhteistyösopimuksen täytäntöönpano eteni hyvin. Siinä keskityttiin osapuolten vastavuoroisesti myöntämien oikeuksien tehokkaaseen käyttöön.

Ilmailun turvallisuuden osalta Yhdistyneen kuningaskunnan siviili-ilmailuviranomaisen myöntämistä todistuksista tehtiin 32 validointihakemusta, ja EU:n lentoturvallisuusvirasto (EASA) hyväksyi niistä 23 kauppa- ja yhteissopimuksen 446 artiklan nojalla luettuna yhdessä liitteen 30 kanssa. Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset validoivat EASAn tuella neljä EU:n hakijoiden esittämistä 11 hankkeesta, mikä vastaa todistusten validoinnin odotettua aktiivisuustasoa.

Lentoliikenteen EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välillä odotettiin saavuttavan pandemiaa edeltävän tason vuoden 2025 loppuun mennessä. EU:n jäsenvaltiot ja Yhdistynyt kuningaskunta sopivat kauppa- ja yhteistyösopimuksen 419 artiklan 4 ja 9 kohdan nojalla yhteensä 26 järjestelystä, jotka koskevat rahtilentoliikennettä ja menettelyjä ei-aikataulunmukaisten lentojen hyväksymiseksi.³⁶ Lisäksi EU:n jäsenvaltiot ja Yhdistynyt kuningaskunta ovat kauppa- ja yhteistyösopimuksen 419 artiklassa määrättyjen vapauksien ohella myöntäneet tapauskohtaisesti lupia rahtia tai matkustajia kuljettaville säännöllisille lennoille Yhdistyneen kuningaskunnan ja EU:n välillä. Yhdistynyt kuningaskunta ja 25 jäsenvaltiota myönsivät näitä lupia ryhmälupina, jotka kattoivat useita tietyn lentoliikenteen harjoittajan lentoja.

Maantieliikenteen osalta jatkettiin edelleen ponnisteluja kansallisiin sähköisiin rekistereihin sisältyvien tietojen ja datan vaihtoa koskevien kauppa- ja yhteistyösopimuksen määräysten täytäntöönpanemiseksi (vrt. kauppa- ja yhteistyösopimuksen liitteessä 31 olevan A osan 1 jakson 14 artikla). Tähän sisältyy Yhdistyneen kuningaskunnan yhdistäminen 1. tammikuuta 2026 alkaen EU:n maantiekuljetusyritysten eurooppalaiseen rekisteriin (ERRU), johon maantieliikenteen harjoittajien kansalliset rekisterit linkitetään. Tämä mahdollistaa tietojen vaihdon maantiekuljetusyritysten toisessa osapuolella tekemistä vakavista rikkomuksista, samoin kuin muiden kansallisiin sähköisiin rekistereihin sisältyvien tietojen vaihdon. Tällaisten aloitteiden tarkoituksena on lujittaa yhteistyötä ja parantaa tietojen

---

³⁵ Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välisen kauppa- ja yhteistyösopimuksen 8 artiklan 1 kohdan 1 alakohdalla perustetun energia-alan erityiskomitean päätös N:o 2/2024, annettu 7 päivänä marraskuuta 2024, toimitusvarmuutta käsittelevän työryhmän perustamisesta, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A22025D0705&qid=1756375999645>.

³⁶ Seuraavat jäsenvaltiot ovat allekirjoittaneet Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa kahdenvälisen sopimuksen: Alankomaat, Belgia, Bulgaria, Irlanti, Italia, Itävalta, Kreikka, Kroatia, Kypros, Latvia, Liettua, Luxemburg, Malta, Ranska, Ruotsi, Saksa, Slovakia, Slovenia, Suomi, Tanska, Tšekki, Unkari ja Viro.

jakamista EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välillä, ja ne virallistettiin tieliikenteen erityiskomitean päätöksillä N:o 1/2025, N:o 2/2025 ja N:o 3/2025.³⁷

4.7. Kalastus

Kalastusalalla edistettiin merkittävästi EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan huippukokouksessa, sillä tuolloin saavutettiin todellinen virstanpylväs tekemällä poliittinen sopimus, jolla taataan täysi vastavuoroinen pääsy vesille 30. kesäkuuta 2026 ja 30. kesäkuuta 2038 välisenä aikana. Sopimus virallistettiin kumppanusneuvoston päätöksessä N:o 1/2025³⁸ sekä kauppaja yhteistyösopimuksella perustetun kalastuksen erityiskomitean päätöksessä N:o 1/2025³⁹, ja se tarjoaa EU:n kalastajille pitkäaikaista vakautta ja ennakoitavuutta, turvaa heidän oikeutensa ja elantonsa sekä merkitsee huomattavaa askelta eteenpäin yhteisymmärrysasiakirjan täytäntöönpanossa.

Lisäksi komissio kävi aktiivisesti keskusteluja Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa sen merisuojelualueista. Vaikka komissio tukee täysin meriekosysteemien suojelua, se korostaa tarvetta omaksua toimintamalleja, joilla tasapainotetaan suojelu ja sosioekonomiset näkökohdat sekä EU:n kalastusoikeuksien suojelu. Komissio aikoo jatkossakin käydä asiasta rakentavaa vuoropuhelua Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten kanssa.

EU ja Yhdistynyt kuningaskunta saattoivat joulukuussa 2025 päätökseen kauppaja yhteistyösopimuksen 498 artiklan mukaiset vuotuiset neuvottelut, joissa määritettiin yhteisten kalakantojen suurimmat sallitut saaliit vuonna 2026. Sopimuksella varmistetaan, että EU:n laivastot voivat kalastaa jopa 288 000 tonnin saaliin, jonka arvo on yli 1,2 miljardia euroa.

4.8. Sosiaaliturvan yhteensovittaminen

Samoin kuin aiempina vuosina, kauppaja yhteistyösopimukseen liitetyn sosiaaliturvan yhteensovittamista koskevan pöytäkirjan, jäljempänä 'pöytäkirja', täytäntöönpano jatkuu rakentavalla tavalla, eikä mitään systemisiä tai rakenteellisia ongelmia todettu.

Sosiaaliturvan yhteensovittamista käsittelevä erityiskomitea hoiti teknisiä tehtäviään, erityisesti seuraavia: i) muutokset rakenteisiin sähköisiin asiakirjoihin ja esitettäviin asiakirjoihin, ii) menettelyt sairausetuuksien kustannusten korvaamiseksi, iii) sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista käsittelevän hallintotoimikunnan

---

³⁷ Tieliikenteen erityiskomitean päätös N:o 1/2025 sellaisten vakavien rikkomusten luokkien, tyyppien ja vakavuusasteiden luettelosta, jotka voivat johtaa maanteiden tavaraliikenteen harjoittajan hyvän maineen menettämiseen ([EUR-Lex – 22025D2330 – FI – EUR-Lex](#)) ja tieliikenteen erityiskomitean päätös N:o 2/2025 maantiekuljetusyritysten kansallisista sähköisistä rekistereistä sekä kyseisiin rekistereihin sisältyvien tietojen vaihtoa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=OJ:L_202502331).

³⁸ Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välisellä kauppaja yhteistyösopimuksella perustetun kumppanusneuvoston päätös N:o 1/2025, annettu 18 päivänä kesäkuuta 2025, Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välisen kauppaja yhteistyösopimuksen 508 artiklan 2 kohdan d alakohdan tulkinnasta, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=OJ%3AL_202501229.

³⁹ Kalastuksen erityiskomitean päätös N:o 1/2025 järjestelyistä sen tason ja niiden edellytysten osalta, joilla kumpikin osapuoli myöntää toisen osapuolen aluksille pääsyn kalastamaan vesilleen 1 päivän heinäkuuta 2026 ja 30 päivän kesäkuuta 2038 välisenä aikana, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=OJ:L_202501231.

asiaankuuluvien päätösten siirtäminen osaksi kansallista lainsäädäntöä ja iv) tunnustelevat neuvottelut mahdollisuudesta sisällyttää pöytäkirjan täytäntöönpanosääntöihin uusi määräys, jonka nojalla valtiot voivat poiketa sovellettavaa lainsäädäntöä koskevista säännöistä yhteisellä sopimuksella tarkasti määritellyissä tilanteissa ja asianomaisten henkilöiden edun mukaisesti. Vuonna 2025 ei annettu yhtään päätöstä tai suositusta.

4.9. Lainvalvonta ja oikeudellinen yhteistyö rikosasioissa

Vuonna 2025 saavutettiin jälleen edistystä tämän alan yhteistyön tehostamisessa.

Vuoden loppuun mennessä 25 jäsenvaltiota ja Yhdistynyt kuningaskunta olivat myöntäneet toisilleen pääsyn kansallisiin sormenjälkitietokantoihinsa kauppa- ja yhteistyösopimuksen 534 artiklan mukaisesti. Taustalla oli vuoden 2024 suotuisa kehitys, sillä tuolloin kaikki jäsenvaltiot ja Yhdistynyt kuningaskunta myönsivät toisilleen pääsyn kansallisiin DNA-tietokantoihinsa automaattista hakua varten kauppa- ja yhteistyösopimuksen 530 artiklan mukaisesti.

Ajoneuvorekisteritietojen vaihdon osalta Yhdistyneessä kuningaskunnassa toteutettiin arviointikäynti ja pilottihanke kauppa- ja yhteistyösopimuksen kolmannen osan II osastossa asetettujen velvoitteiden täytäntöönpanon arvioimiseksi. Neuvosto määrittää neuvottelujen tuloksena 17. lokakuuta 2025 annetun arviointikertomuksen perusteella päivämäärän, josta alkaen jäsenvaltiot voivat alkaa toimittaa tietoja Yhdistyneelle kuningaskunnalle. Kun tämä päätös on hyväksytty, sekä jäsenvaltiot että Yhdistynyt kuningaskunta voivat tehdä automaattisia hakuja toistensa kansallisista tietokannoista kauppa- ja yhteistyösopimuksen 537 artiklan mukaisesti.

Europol ja Yhdistyneen kuningaskunnan kansallinen rikosvirasto (*National Crime Agency*) allekirjoittivat 24. syyskuuta työjärjestelyn, joka koskee Yhdistyneen kuningaskunnan Europoliin lähettämiä yhteyshenkilöitä. Asiakirjan mukaan Yhdistynyt kuningaskunta saa lähettää Europoliin enintään 20 yhteyshenkilöä, ja siinä täsmennetään yhteyshenkilöiden tehtävät, heidän oikeutensa ja velvollisuutensa sekä järjestelystä aiheutuvat kustannukset kauppa- ja yhteistyösopimuksen 577 artiklan 2 kohdan d alakohdan mukaisesti.

EU tarkasteli kauppa- ja yhteistyösopimuksen 630 artiklan 2 kohdan mukaisesti uudelleen Yhdistyneelle kuningaskunnalle antamia ilmoituksia, jotka koskevat etsittyjen henkilöiden luovuttamista, ja ilmoitti tarkastelun tuloksista lainvalvonta- ja oikeusyhteistyön erityiskomitealle. Tällainen uudelleentarkastelu on tehtävä viiden vuoden välein sen jälkeen, kun kauppa- ja yhteistyösopimus on tullut voimaan.⁴⁰

4.10. Yhdistyneen kuningaskunnan assosioituminen tiettyihin EU:n ohjelmiin

Yhdistynyt kuningaskunta on vuodesta 2024 lähtien assosioitunut useisiin EU:n ohjelmiin, kuten Horisontti Eurooppa -puiteohjelmaan ja unionin avaruusohjelman Copernicus-osioon.

---

⁴⁰ Euroopan unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisen kauppa- ja yhteistyösopimuksen kolmannen osan (Lainvalvonta- ja oikeusyhteistyö rikosasioissa) mukaiset ilmoitukset – Yhdistyneelle kuningaskunnalle kauppa- ja yhteistyösopimuksen kolmannen osan yhteisen tarkastelun yhteydessä tehtyjen ilmoitusten uudelleentarkastelu (kauppa- ja yhteistyösopimuksen 630 artikla), https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=OJ:C_202506451.

Tämän ansiosta Yhdistyneestä kuningaskunnasta tulevat yhteisöt voivat osallistua tutkimus- ja innovointiyhteistyöhankkeisiin kaikkialla EU:ssa ja sen ulkopuolella.

Viimeisimpien tietojen mukaan⁴¹ Yhdistynyt kuningaskunta on vuodesta 2024 lähtien ollut kaikista osallistujamaista neljänneksi suurin avustusten saaja (Saksan, Espanjan ja Ranskan jälkeen),⁴² ja Yhdistyneen kuningaskunnan yhteisöt ovat saaneet noin 1,2 miljardia euroa Horisontti Eurooppa -puiteohjelman rahoitusta. Yhdistynyt kuningaskunta on johdossa myös Marie Skłodowska-Curie -toimissa, joiden avulla sen yliopistot ja laitokset voivat osallistua tohtoriverkostoihin ja koordinoida hankkeita.

Lisäksi kumpikin osapuoli oli toukokuussa 2025 pidetyssä huippukokouksessa samaa mieltä siitä, että Yhdistyneen kuningaskunnan assosioitumista Erasmus+ -ohjelmaan pyritään edistämään. Komissio saattoi joulukuussa 2025 päätökseen neuvottelut, jotka koskivat Yhdistyneen kuningaskunnan assosioitumista ohjelmaan 1. tammikuuta 2027 alkaen.⁴³ Komissio tekee neuvottelujen pohjalta neuvostolle ehdotuksen kauppaa- ja yhteistyösopimuksen pöytäkirjan I muuttamisesta, ja sitä seuraavat lainsäädäntö- ja menettelyvaiheet, joita edellytetään, jotta unionin ohjelmiin osallistumista käsittelevä erityiskomitea voi hyväksyä Yhdistyneen kuningaskunnan assosioitumista Erasmus+-ohjelmaan koskevan pöytäkirjan I ajan tasalle saatetut ehdot. Tämä on merkittävä askel kohti laajempaa osallistumista liikkuvuuteen EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välillä sekä yhteistyötä kaikilla ohjelman kattamilla aloilla (yleissivistävä ja ammatillinen koulutus, nuoriso ja urheilu).

4.11. Muut osa-alueet

Terveysturvallisuuden osalta käytiin tunnustelevia keskusteluja kahdenvälisen yhteistyön maksimoimiseksi tulevien pandemioiden havaitsemiseen ja niihin varautumiseen sekä uusien terveysuhkien torjumiseen liittyen.

Yhteisymmärrysasiakirjan mukaisesti aloitettiin neuvottelut kansainvälisen sopimuksen tekemiseksi **nuorisokokemusohjelmasta** sen jälkeen, kun neuvosto oli 11. kesäkuuta 2025 antanut asiaa koskevan päätöksen⁴⁴ ja neuvotteluohjeet. Ohjelmassa otetaan käyttöön uudenlainen viisumiratkaisu ja helpotetaan EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan nuorten osallistumista erilaisiin aktiviteetteihin.

5. Yhdistyneen kuningaskunnan lainsäädännön kehitys

Tässä jaksossa tarkastellaan komission jatkuvan seurannan perusteella lainsäädännön kehitystä Yhdistyneessä kuningaskunnassa neuvoston päätöksen (EU) 2021/689 2 artiklan 4 kohdan mukaisesti keskittymällä erityisesti kauppaa- ja yhteistyösopimuksen täytäntöönpanon kannalta merkittävimpiin toimenpiteisiin.

---

⁴¹ Tiedot lokakuusta 2025 alkaen.

⁴² Horizon Dashboard -sivusto: [R&I Country Profile – Welcome | Sheet – Olik Sense](#).

⁴³ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/statement_25_3103.

⁴⁴ Neuvoston päätös (EU) 2025/1286, annettu 20 päivänä kesäkuuta 2025, luvan antamisesta aloittaa neuvottelut Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan kanssa nuorisokokemusohjelmaa koskevasta sopimuksesta, <https://eur-lex.europa.eu/eli/dec/2025/1286/oj/fin>.

Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus jatkoi **tukien valvonnasta** vuonna 2022 annetussa laissa⁴⁵ perustetun kehyksen viimeistelyä. Tukien valvontaa koskevissa vuoden 2025 muutosasetuksissa (*Subsidy Control (Subsidies and Schemes of Interest or Particular Interest) (Amendment) Regulations 2025*)⁴⁶, jotka ovat vaikutusvoimaisia elokuusta 2025 lähtien, käsitellään huomiota vaativia tai erityistä huomiota vaativia tukia ja tukijärjestelmiä. Muutosasetuksissa rahoituskynnystä, jonka ylittävät tuet ja tukijärjestelmät on muilla kuin herkillä aloilla pakko siirtää kilpailu- ja markkinaviranomaisen käsiteltäväksi, nostetaan 10 miljoonasta Englannin punnasta (GBP) 25 miljoonaan puntaan. Kilpailu- ja markkinaviranomainen arvioi, että muutoksen tuloksena tukineuvontayksikön (*Subsidy Advice Unit*) tarkastamien tukien määrä vähenee 28 prosentilla.

Työelämän normien ja sosiaalisten normien osalta vuoden 2025 työntekijän oikeuksia koskeva laki (*Employment Rights Act 2025*)⁴⁷ toi uudistuksia Englannin, Skotlannin ja Walesin työlainsäädäntöön. EU suhtautui myönteisesti keskeisiin säännöksiin, joihin kuuluu muun muassa seuraavien seikkojen ajantasaistaminen: irtisanomismenettelyt, työnantajien tasa-arvovelvoitteet, ammattijärjestöjen tehtävät ja työmarkkinalainsäädännön noudattamisen valvonta. Lailla pyritään erityisesti lopettamaan nollatuntisopimukset ja takaamaan oikeudet vähimmäistyöaikaan. Samalla ammattiyhdistyslainsäädäntöä nykyaikaistetaan muun muassa kumoamalla kiistanalainen lakkolaki (*Strikes (Minimum Service Levels) Act 2023*)⁴⁸, jonka komissio otti esiin kauppaja yhteistyösopimuksen täytäntöönpanoa koskevassa vuoden 2023 kertomuksessaan⁴⁹.

Ilmasto- ja ympäristölainsäädännön osalta Great British Energy -lailla (*Great British Energy Act 2025*)⁵⁰ perustettiin Great British Energy (GBE), julkisessa omistuksessa oleva energiayhtiö, jonka tehtävänä on nopeuttaa puhtaan kotimaisen energian kehittämistä. Laissa myönnetään GBE:lle valtuudet investoida energiantuotantoinfrastruktuuriin ja hallinnoida sitä ja sillä tavoin edistää ympäristökestävyyttä ja energiavarmuutta. Yhtiön hallinnassa on investoitavaa yli 8,3 miljardia Englannin puntaa, ja komissio valvoo toteutusta huolellisesti varmistuakseen siitä, että toteutus vastaa velvoitteita, jotka Yhdistynyt kuningaskunta on kauppaja yhteistyösopimuksessa hyväksynyt.

Lisäksi maankäyttö- ja infrastruktuurilaissa (*Planning and Infrastructure Act 2025*)⁵¹ pyritään tehostamaan kriittisen infrastruktuurin toteuttamista ottamalla kaikkialla Englannissa käyttöön strateginen maankäytön suunnittelu ja nopeuttamalla tärkeitä hankkeita talouskasvun ja ympäristökestävyyden tukemiseksi. Laissa tarkistetaan maankäytön suunnittelua ja infrastruktuureja koskevia sääntöjä korvaamalla ympäristösuunnitteluelvoitteet rakennuttajilta kannettavalla maksulla, joka suoritetaan luonnon ennallistamisrahastoon (*Nature Restoration Fund*) ennallistamishankkeiden rahoittamiseksi. Myös ”kansallisesti merkittävien infrastruktuurihankkeiden” ja sähköinfrastruktuurin hyväksyntämenettelyjä tehostetaan. Laki merkitsee tämän alan lainsäädännössä huomattavaa kehitystä, ja komissio seuraa aktiivisesti sen vaikutusta

---

⁴⁵ [Subsidy Control Act 2022](#).

⁴⁶ <https://www.legislation.gov.uk/uksi/2025/845/made>.

⁴⁷ <https://assets.publishing.service.gov.uk/media/69440cd78f4636fa2c547e8a/employment-rights-act-2025-overview.pdf>.

⁴⁸ <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2023/39>.

⁴⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=celex:52024DC0127>.

⁵⁰ <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2025/16>.

⁵¹ <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2025/34/enacted>.

kauppaan ja investointeihin sekä kauppa- ja yhteistyösopimuksen mukaisen suojelutason säilyttämisvelvoitteen mahdollisiin loukkauksiin.

Tuotesääntelyn osalta tuoteasetusta ja metrologiaa koskeva laki (*Product Regulation and Metrology Act 2025*)⁵² on Yhdistyneen kuningaskunnan tuoteturvallisuus-, metrologia- ja kuluttajansuojakehyksen kattava uudistus. Siinä valtuutetaan asiasta vastaava ministeri antamaan tuoteturvallisuutta, tehokkuutta ja tarkkuutta koskevia määräyksiä, myös punnitus- ja mittauslaitteista, ja laki koskee myös tuotteen asentajia. Lisäksi laissa mahdollistetaan mittausyksiköiden standardointi, vahvistetaan menettelyt viranomaisvalvontaa varten ja säädetään koordinoinnista hajautettujen hallintojen kanssa. Vaikka tietyt tuoteryhmät, kuten elintarvikkeet, lääkkeet, puolustustarvikkeet, ilma-alukset ja jotkin maataloustuotteet, on suljettu tämän lain soveltamisalan ulkopuolelle, siinä luodaan perusta tulevalle sekundaarilainsäädännölle, verkossa toimivia markkinapaikkoja ja sähköistä kaupankäyntiä koskevat säännöt mukaan luettuina. Lain täytäntöönpanon seuranta on elintärkeää, jotta komissio voi valvoa kauppa- ja yhteistyösopimuksen noudattamista ja ennakoita rajatylittävään kauppaan vaikuttavat sääntelyn muutokset.

Tietosuojan osalta kesäkuussa 2025 annetulla tietojen käyttöä ja saatavuutta koskevalla lailla (*Data (Use and Access) Act 2025*)⁵³, joka tuli asteittain voimaan kesäkuun 2025 ja kesäkuun 2026 välisenä aikana, uudistetaan Yhdistyneen kuningaskunnan tietosuojakehystä digitaalista todentamista ja tietojen jakamista varten. Lailla muutetaan Yhdistyneen kuningaskunnan yleistä tietosuoja-asetusta (*General Data Protection Regulation*) ja vuoden 2018 tietosuojalakia (*Data Protection Act 2018*). Muutoksella luodaan uudet oikeusperusteet henkilötietojen käsittelylle tietyillä yleisen edun aloilla, mahdollistetaan älykkään datan järjestelmät turvallista tietojen jakamista varten, luodaan oikeudellinen kehys digitaalisen henkilöllisyyden palveluille ja perustetaan maanalaisten omaisuususerien kansallinen rekisteri (*National Underground Asset Register*).

Kesäkuussa 2025 Euroopan komissio hyväksyi kuuden kuukauden teknisen jatkoajan kahteen tietosuojan riittävyttä koskevaan vuonna 2021 annettuun päätökseen⁵⁴ arvioidakseen *Data (Use and Access) Act 2025* -lain vaikutuksia. Komissio totesi heinäkuussa 2025, että Yhdistyneen kuningaskunnan oikeudellisessa kehityksessä säädetään tietosuojatakeet, *Data (Use and Access) Act 2025* -lailla muutetut takeet mukaan luettuina, ja ne vastaavat olennaisilta osin EU:n lainsäädäntöä. Tämän jälkeen komissio käynnisti prosessin, jotta neuvosto voi tehdä uudet tietosuojan riittävyttä koskevat päätökset⁵⁵. Nämä tietosuojan riittävyttä koskevat päätökset hyväksyttiin 19. joulukuuta 2025.⁵⁶ Tietosuojan riittävyttä

⁵² <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2025/20>.

⁵³ <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2025/18/contents>.

⁵⁴ Komission täytäntöönpanopäätös, annettu 24 päivänä kesäkuuta 2025, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679 nojalla henkilötietojen suojan riittävästä tasosta Yhdistyneessä kuningaskunnassa 28 päivänä kesäkuuta 2021 annetun täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2021/1772 muuttamisesta, https://commission.europa.eu/document/download/adaf1cfc-6c2d-43a4-9e9a-928c64f2f983_en?filename=Extension%20of%20the%20UK%20Data%20Adequacy%20Decision.pdf.

⁵⁵ Komission täytäntöönpanopäätös Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679 nojalla henkilötietojen suojan riittävästä tasosta Yhdistyneessä kuningaskunnassa 28 päivänä kesäkuuta 2021 annetun täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2021/1772 muuttamisesta (tiedoksiannettu numerolla C(2021) 4800), https://commission.europa.eu/document/download/6f636fa0-30d4-4c05-a713-64484ad913fa_en?filename=Draft%20Renewal%20of%20EU%20adequacy%20decision%20for%20the%20UK%20under%20the%20GDPR.pdf.

⁵⁶ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_3059.

koskevia päätöksiä tarkastellaan säännöllisesti uudelleen neljän vuoden välein, ja ellei niiden voimassaoloa jatketa, se päättyy 27. joulukuuta 2031.

6. Päätelmät

Kauppa- ja yhteistyösopimusta on nyt pantu täytäntöön viiden vuoden ajan, ja se on osoittautunut vakaaksi ja toimivaksi perustaksi EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisille suhteille. Täytäntöönpano on yleisesti sujunut hyvin. Tässä kertomuksessa esiin tuodut ongelmat ovat poikkeuksia, kun otetaan huomioon kauppa- ja yhteistyösopimuksella perustetun yhteistyön laajuus ja syvyys.

Kuten jälleen vahvistettiin yhteisymmärrysasiakirjassa, joka hyväksyttiin 19. toukokuuta 2025 järjestetyssä EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan ensimmäisessä huippukokouksessa, kauppa- ja yhteistyösopimus on edelleen EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisen uuden strategisen kumppanuuden kehittämisen kulmakivi ja tärkein väline yhteistyön syventämiseksi muuttuvassa geopoliittisessa tilanteessa.

Kauppa- ja yhteistyösopimuksen ensimmäisiä viittä vuotta koskeva komission arviointi vahvistaa, että kauppa- ja yhteistyösopimus tarjoaa vakaan, ennakoitavan ja molempia osapuolia hyödyttävän kehyksen, jota vahvistetaan jatkuvasti yhteisymmärrysasiakirjassa kaavailuilla uusilla sopimuksilla.

Liite 1: Kauppa- ja yhteistyösopimuksella perustettujen yhteisten elinten ja muiden rakenteiden kokoukset⁵⁷

Päivämäärä	Yhteinen elin/rakenne
28.1	Energian toimitusvarmuutta käsittelevä työryhmä: ensimmäinen kokous
4.2	Terrorismin torjuntaa koskeva vuoropuhelu (kauppa- ja yhteistyösopimuksen 768 artikla): toinen kokous
10.2	Valvontaelinten yhteistyö – ympäristö/ilmasto (kauppa- ja yhteistyösopimuksen 395 artikla): ensimmäinen kokous
12.2	EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan rahoitusalan sääntelyfoorumi: kolmas kokous
26.2	Kalastustyöryhmä: yhdeksäs kokous
17.–18.3	Parlamentaarinen kumppanuuskokous: viides kokous
25.3	EU:n sisäinen neuvoo-antava ryhmä: 14. kokous
14.5	Kalastuksen erityiskomitea: kymmenes kokous
22.5	Energian toimitusvarmuutta käsittelevä työryhmä: toinen kokous
4.6	Luonnonmukaisten tuotteiden työryhmä: toinen kokous
5.6	Lääketyöryhmä: toinen kokous
11.6	Lentoliikenteen erityiskomitea: viides kokous
12.6	Moottoriajoneuvoja ja niiden osia käsittelevä työryhmä: toinen kokous
13.6	EU:n sisäinen neuvoo-antava ryhmä: 15. kokous
18.6	Energia-alan erityiskomitea: kuudes kokous
24.6	Kansalaisyhteiskuntafoorumi: neljäs kokous
16.7	Kalastustyöryhmä: kymmenes kokous
17.9	Kalastuksen erityiskomitea: 11. kokous
29.9	Terveys- ja kasvisuojelutoimia käsittelevä erityiskauppakomitea: viides kokous
1.10	EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan rahoitusalan sääntelyfoorumi: neljäs kokous
2.10	Arvonlisäveroja sekä veroihin ja maksuihin liittyvien saatavien perintää koskevaa hallinnollista yhteistyötä käsittelevä erityiskauppakomitea: viides kokous
8.10	Julkisten hankintojen erityiskauppakomitea: viides kokous
9.10	Teollis- ja tekijänoikeuksia käsittelevä erityiskauppakomitea: viides kokous
15.10	Avoimen ja terveen kilpailun tasapuolisia toimintaedellytyksiä ja kestäväää kehitystä käsittelevä erityiskauppakomitea: viides kokous
16.10	Tulliyhteistyötä ja alkuperäsääntöjä käsittelevä erityiskauppakomitea: viides kokous
22.10	Kaupan teknisiä esteitä käsittelevä erityiskauppakomitea: viides kokous

⁵⁷ Kauppa- ja yhteistyösopimuksella perustettujen kumppanuusneuvoston ja erityiskomiteoiden kokousten esityslistat ja pöytäkirjat ovat saatavilla seuraavassa verkko-osoitteessa: https://ec.europa.eu/info/strategy/relations-non-eu-countries/relations-united-kingdom/eu-uk-trade-and-cooperation-agreement/meetings-eu-uk-partnership-council-and-specialised-committees-under-trade-and-cooperation-agreement_en.

23.10	Palvelujen, investointien ja sähköisen kaupankäynnin erityiskaupparekomiiea: viides kokous
30.10	Tieliikenteen erityiskomiiea: viides kokous
6.11	Tavaroiden erityiskaupparekomiiea: viides kokous
7.11	Energia-alan erityiskomiiea: seitsemäs kokous
12.11	Sääntely-yhteistyötä käsittelevä erityiskaupparekomiiea: viides kokous
18.–19.11	Parlamentaarinen kumppanuuskokous: kuudes kokous
21.11	Vuoropuhelu haitallisten verojärjestelmien torjumisesta: toinen kokous
26.11	Lentoturvallisuuden erityiskomiiea: viides kokous
1.12	Sosiaaliturvan yhteensovittamista käsittelevä erityiskomiiea: viides kokous
4.12	Kauppakumppanuuskomiiea: viides kokous
4.12	Lainvalvonta- ja oikeusyhteistyön erityiskomiiea: viides kokous
9.–10.12	Vuoropuhelu kyberasioissa (kauppa- ja yhteistyösopimuksen 703 artikla): kolmas kokous
15.12	Unionin ohjelmiin osallistumista käsittelevä erityiskomiiea: viides kokous

Liite 2: Kauppa- ja yhteistyösopimuksella perustettujen kumppanuusneuvoston ja komiteoiden päätökset, suositukset ja julistukset

Päivämäärä	Päätös tai suositus
18.6.2025	Kumppanuusneuvoston päätös N:o 1/2025 kauppa- ja yhteistyösopimuksen 508 artiklan 2 kohdan d alakohdan tulkinnasta ⁵⁸
19.6.2025	Kumppanuusneuvoston päätös N:o 2/2025 kauppa- ja yhteistyösopimuksen 331 artiklan 2 kohdan tulkinnasta ja toisen osan ensimmäisen otsakkeen energiaa koskevan VIII osaston täytäntöönpanon jatkamisesta ⁵⁹
19.6.2025	Unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan kauppa- ja yhteistyösopimuksella perustetussa kumppanuusneuvostossa antama yhteinen julistus 1/2025 ⁶⁰
19.6.2025	Kalastuksen erityiskomitean päätös N:o 1/2025 järjestelyistä sen tason ja niiden edellytysten osalta, joilla kumpikin osapuoli myöntää toisen osapuolen aluksille pääsyn kalastamaan vesilleen 1 päivän heinäkuuta 2026 ja 30 päivän kesäkuuta 2038 välisenä aikana ⁶¹
31.7.2025	Arvonlisäveroja sekä veroihin ja tulleihin liittyvien saatavien perintää koskevaa hallinnollista yhteistyötä käsittelevän erityiskomitean päätös N:o 1/2025, annettu 31 päivänä heinäkuuta 2025, tietojen antamisessa käytettävistä vakionuotoisista lomakkeista ja tilastotiedoista, yhteisen tietoliikenneverkon kautta toimitettavista tiedoista sekä keskusyhteystoimistojen ja yhteysviranomaisten välisen yhteydenpidon organisointia koskevista käytännön järjestelyistä tehdyn päätöksen N:o 4/2023 muuttamisesta ⁶²
30.10.2025	Tieliikenteen erityiskomitean päätös N:o 1/2025 sellaisten vakavien rikkomusten luokkien, tyyppien ja vakavuusasteiden luettelosta, jotka voivat johtaa maanteiden tavaraliikenteen harjoittajan hyvän maineen menettämiseen ⁶³
30.10.2025	Tieliikenteen erityiskomitean päätös N:o 2/2025 maantiekuljetusyritysten kansallisista sähköisistä rekistereistä sekä kyseisiin rekistereihin sisältyvien tietojen vaihtoa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä ⁶⁴
30.10.2025	Tieliikenteen erityiskomitean päätös N:o 3/2025 maksuosuuden määrästä, jonka Yhdistynyt kuningaskunta suorittaa tiettyjen unionin hallinnoimien tieliikenteen tietojärjestelmien osalta, ja tähän maksuosuuteen liittyvistä yksityiskohtaisista säännöistä sekä tieliikenteen erityiskomitean päätöksen N:o 1/2022 muuttamisesta ⁶⁵

⁵⁸ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=OJ%3AL_202501229.

⁵⁹ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=OJ%3AL_202501230.

⁶⁰ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=OJ%3AL_202501232.

⁶¹ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=OJ:L_202501231.

⁶² https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=OJ:L_202501755.

⁶³ [EUR-Lex – 22025D2330 – FI – EUR-Lex](#).

⁶⁴ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=OJ:L_202502331.

⁶⁵ [EUR-Lex – 22025D2329 – FI – EUR-Lex](#).

Liite 3: Yleiskatsaus yhteisymmärrysasiakirjassa sovittujen kauppaja- ja yhteistyösopimukseen liittyvien toimien täytäntöönpanoon

Toimi/yhteistyöala	Nykytilanne
Täysi vastavuoroinen pääsy kalastusvesille 30. kesäkuuta 2038 asti	Kumppanuusneuvoston 18. kesäkuuta 2025 tekemässä päätöksessä N:o 1/2025 ⁶⁶ ja kalastuksen erityiskomitean 1. heinäkuuta 2025 tekemässä päätöksessä N:o 1/2025 ⁶⁷ määrätään täydestä vastavuoroisesta pääsystä vesille 30. kesäkuuta 2026 ja 30. kesäkuuta 2038 välisenä aikana.
Energiayhteistyön jatkaminen	Julistuksessa N:o 1/2025 ⁶⁸ ja kumppanuusneuvoston 19. kesäkuuta 2025 antamassa päätöksessä N:o 2/2025 ⁶⁹ määrätään kauppaja- ja yhteistyösopimuksen energia-alaa koskevien määräysten soveltamisen jatkamisesta. Ensimmäistä lisäaikaa sovelletaan 31. maaliskuuta 2027 asti, ja uusista lisäajoista on määrä päättää vuosittain.
Työskentely kumppanin osapuolen päästökauppajärjestelmien yhdistämiseksi	Neuvottelut alkoivat sen jälkeen, kun neuvosto oli 17. marraskuuta 2025 antanut neuvotteluvaltuutuksen.
Yhdistyneen kuningaskunnan assosioituminen Erasmus+-ohjelmaan	Komissio saattoi joulukuussa 2025 päätökseen neuvottelut, jotka koskivat Yhdistyneen kuningaskunnan assosioitumista ohjelmaan 1. tammikuuta 2027 alkaen.
Palvelujen tarjoamisen tehostaminen	Kohdennetut vuoropuhelut kauppaja- ja yhteistyösopimuksen täytäntöönpanosta siltä osin kuin on kyse luonnollisten henkilöiden maahantulosta ja väliaikaisesta oleskelusta liiketoimintatarkoituksessa, viisumisponsorointia järjestelmä mukaan luettuna, sekä ammattipätevyyden tunnustamisesta; raportointi kauppaja- ja yhteistyösopimuksen yhteisille elimille.

⁶⁶ Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välisellä kauppaja- ja yhteistyösopimuksella perustetun kumppanuusneuvoston päätös N:o 1/2025, annettu 18 päivänä kesäkuuta 2025, Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välisen kauppaja- ja yhteistyösopimuksen 508 artiklan 2 kohdan d alakohdan tulkinnasta, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=OJ%3AL_202501229.

⁶⁷ Kalastuksen erityiskomitean päätös N:o 1/2025 järjestelyistä sen tason ja niiden edellytysten osalta, joilla kumpikin osapuoli myöntää toisen osapuolen aluksille pääsyn kalastamaan vesilleen 1 päivän heinäkuuta 2026 ja 30 päivän kesäkuuta 2038 välisenä aikana, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=OJ:L_202501231.

⁶⁸ Unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välisellä kauppaja- ja yhteistyösopimuksella perustetussa kumppanuusneuvostossa antama yhteinen julistus 1/2025, annettu 19 päivänä kesäkuuta 2025, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=OJ%3AL_202501232.

⁶⁹ Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välisellä kauppaja- ja yhteistyösopimuksella perustetun kumppanuusneuvoston päätös N:o 2/2025, annettu 19 päivänä kesäkuuta 2025, Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välisen kauppaja- ja yhteistyösopimuksen 331 artiklan 2 kohdan tulkinnasta ja toisen osan ensimmäisen otsakkeen energiaa koskevan VIII osaston täytäntöönpanon jatkamisesta, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=OJ%3AL_202501230.

Terveysturvallisuutta koskevan yhteistyön maksimointi	Tunnustelevia keskusteluja jatketaan.
Oikeudellisen yhteistyön lujittaminen rikosoikeudellisissa asioissa ja lainvalvonnassa	Tunnustelevia keskusteluja jatketaan.
Kilpailuasioita koskeva yhteistyösopimus	EU ja Yhdistynyt kuningaskunta sopivat vuonna 2025 kilpailuasioita koskevasta yhteistyösopimuksesta, joka allekirjoitettiin helmikuussa 2026.